

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ МАКСІМА ТАНКА»

ЗАТВЕРДЖАЮ

Рэктар

А.І.Жук

« 2024 г.

Рэгістрацыйны № 31-1-86/2024/ вуч.

**АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫК ВЫКЛАДАННЯ
СПЕЦЫЯЛЬНЫХ ДЫСЦЫПЛІН**

**Вучэбная праграма ўстановы адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне
для спецыяльнасці
6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя
(Беларуская мова і літаратура. Замежная мова
(з указаннем мовы))**

2024 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове Адукацыйнага стандарту агульнай вышэйшай адукацыі АСВА 6-05-0113-02-2023 (02.08.2023, №225), вучэбных планаў спецыяльнасці 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (англійская) (23.02.2023, №050 – 2023/у); Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (кітайская) (23.02.2023, №049 – 2023/у))

СКЛАДАЛЬНІКІ:

І.М.Мішчанчук, загадчык кафедры беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», кандыдат філалагічных навук, дацэнт;

У.П.Саўко, дацэнт кафедры мовазнаўства і лінгвадыдактыкі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», кандыдат педагогічных навук, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

Г.К.Тычко, прафесар кафедры перыядычнага друку і вэб-журналістыкі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт», доктар філалагічных навук, прафесар;

І.М.Саніковіч, дацэнт кафедры рыторыкі і метадыкі выкладання мовы і літаратуры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат педагогічных навук, дацэнт;

УЗГОДНЕНА:

Дырэктар ДУА «Гімназія № 43 г. Мінска»

М.Ф.Кавалеўская

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя Максіма Танка» (пракакол № 8 от 25.03.2024 г.)
Загадчык кафедры

І.М.Мішчанчук

Кафедрай мовазнаўства і лінгвадыдактыкі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя Максіма Танка» (пракакол № 8 от 26.03.2024 г.)
Загадчык кафедры

Д.В.Дзятко

Навукова-метадычным саветам ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»
(пракакол № 7 ад 02.05 2024 г.)

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае

Метадыст вучэбна-метадычнага аддзела

Я.В.Ціханова

Дырэктар бібліятэкі

Н.П.Сяткоўская

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма па вучэбнай дысцыпліне «Актуальныя аспекты методык выкладання спецыяльных дысцыплін» прызначана для студэнтаў УА «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», якія навучаюцца па спецыяльнасці 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (англійская)), 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (кітайская)).

Мэта вучэбнай дысцыпліны «Актуальныя аспекты методык выкладання спецыяльных дысцыплін» – засваенне студэнтамі-філолагамі актуальных аспектаў выкладання нацыянальнай мовы і літаратуры ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі Рэспублікі Беларусь, фарміраванне ў іх сістэмы ведаў, уменняў і навыкаў, неабходных для вядзення актыўнай, самастойнай практычнай дзейнасці па абранай спецыяльнасці, для ўсвядомленага выбару эфектыўных метадаў, прыёмаў і форм выкладання, пошуку новых тэхналогій, ажыццяўлення актуальных, звязаных з арганізацыяй урока. У працэсе засваення вучэбнай дысцыпліны студэнты набываюць навыкі сістэматычнай працы па павышэнні сваёй метадычнай культуры і педагагічнага майстэрства, выбару аптымальных шляхоў навучання беларускай мове і літаратуры.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

- раскрыць дыдактычныя і метадалагічныя асновы і палажэнні курса;
- сфарміраваць уяўленне аб актуальных пытаннях методык выкладання беларускай мовы і беларускай літаратуры ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі;
- выпрацаваць навыкі самастойнага разумення прынцыпаў выкладання мовы і літаратуры з улікам іх спецыфікі;
- пазнаёміць студэнтаў з актуальнымі метадамі і прыёмамі вывучэння мовы і літаратуры;
- дапамагчы авалодаць прафесійнымі навыкамі свядомага шматузроўневага вывучэння моўнага і літаратурнага матэрыялу;
- дасягнуць умення спалучаць тэарэтычна і на практыцы псіхалага-педагагічныя і філалагічныя веды, набытыя пры вывучэнні спецыяльных дысцыплін;
- узброіць валоданнем задач сучаснай моўнай і літаратурнай адукацыі, зацікавіць іх дыскусійнымі пытаннямі выкладання мовы і літаратуры, падрыхтаваць да самастойнай, творчай інтэрпрэтацыі нявырашаных у педагагічнай і метадычнай навуцы праблем.

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне «Актуальныя аспекты методык выкладання спецыяльных дысцыплін» распрацавана з улікам наступных тэарэтычных і метадычных палажэнняў: каардынацыя методыкі выкладання беларускай і рускай моў і літаратур на аснове прынцыпу ўзаемасувязі і ўзаемадзеяння вучэбных дысцыплін; варыятыўнасць у навучанні, якая дае выкладчыкам права выбару паслядоўнасці вывучэння тэм, вылучаць і больш шырока тлумачыць тыя або іншыя тэмы вучэбнай дысцыпліны пры захаванні яе змястоўнай цэласнасці і канцэптуальнасці; дыферэнцыраваны падыход да ацэнкі магчымасцей і

ведаў студэнтаў у працэсе вывучэння метадыкі; стварэнне спрыяльных умоў для самастойнай працы, выпрацоўкі навыкаў самакантролю, развіцця творчых здольнасцей будучых выкладчыкаў; выкарыстанне міжпрадметных сувязей (цыклы сацыяльна-гуманітарных, агульнапрафесійных і спецыяльных дысцыплін).

У аснову структуравання зместу вучэбнага матэрыялу дадзенай вучэбнай дысцыпліны пакладзены прынцып тэматычнага падыходу, які прадугледжвае падзел вучэбнага матэрыялу на адносна самастойныя раздзелы (тэмы). Змест вучэбнай дысцыпліны складаецца з двух модуляў: «Актуальныя аспекты метадыкі выкладання беларускай мовы» і «Актуальныя аспекты метадыкі выкладання беларускай літаратуры».

Сістэмнасць тэм праграмы абумоўлена неабходнасцю даць спачатку ўяўленне пра агульнадыдактычныя тэарэтычныя асновы метадыкі як навукі. Наступныя ж раздзелы размяшчаюцца ў адпаведнасці са зместам і структурай вучэбнай дысцыпліны.

Месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста, сувязі з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі. Згодна з вучэбнымі планамі па спецыяльнасці 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (англійская)), 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (кітайская)) вучэбная дысцыпліна «Актуальныя аспекты метадык выкладання спецыяльных дысцыплін» уваходзіць у дзяржаўны кампанент і з'яўляецца адной з асноўных дысцыплін падрыхтоўкі настаўніка-філолага. Вучэбная дысцыпліна «Актуальныя аспекты метадык выкладання спецыяльных дысцыплін» звязана з вучэбнымі дысцыплінамі «Асновы псіхалогіі і педагогікі», «Педагогіка», «Інфармацыйныя тэхналогіі ў адукацыі».

Патрабаванні да засваення вучэбнай дысцыпліны. Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Актуальныя аспекты метадык выкладання спецыяльных дысцыплін» павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў спецыяльнасці 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (англійская)), 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (кітайская)) вучэбнай кампетэнцыі УК-6: Праяўляць ініцыяцыву і адаптавацца да зменаў у прафесійнай дзейнасці; базавай прафесійнай кампетэнцыі БПК-1: Праектаваць працэс навучання, ставіць адукацыйныя мэты, адбіраць змест вучэбнага матэрыялу, метады і тэхналогіі на аснове сістэмы ведаў у галіне тэорыі і метадыкі педагогічнай дзейнасці; базавай прафесійнай кампетэнцыі БПК-5: Здзяйсняць адбор зместу, форм і сродкаў навучання і выхавання, выкарыстоўваць іх у адукацыйным працэсе з улікам узроставых і псіхалагічных асаблівасцей навучэнцаў.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **ведаць**:

- метадалагічныя асновы вучэбнай дысцыпліны;
- структуру, змест і прынцыпы арганізацыі школьнай адукацыі па беларускай мове і літаратуры на сучасным этапе;

– актуальныя праблемы і сучасныя тэндэнцыі развіцця методыкі выкладання беларускай мовы і літаратуры.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **умець**:

– прымяняць атрыманыя веды пры вырашэнні педагагічных, вучэбна-выхаваўчых і навукова-метадычных задач з улікам узроставых і індывідуальных адрозненняў вучняў, сацыяльна-псіхалагічных асаблівасцей вучнёўскіх калектываў і канкрэтных педагагічных сітуацый;

– выкарыстоўваць разнастайныя метады і прыёмы навучання ў працэсе спасціжэння моўнага і літаратурнага матэрыялу, ажыццяўляць кіраўніцтва мастацка-творчай і даследчай дзейнасцю вучняў;

– аналізаваць і абагульняць перадавы педагагічны вопыт, сістэматычна павышаць сваю прафесійную кваліфікацыю.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **валодаць**:

– адпаведным паняццёвым і метадычным апаратам;

– уменнямі аналітычна апрацоўваць метадычны матэрыял, выяўляць яго выхаваўчы і псіхалага-педагагічны патэнцыял.

У рамках адукацыйнага працэсу па вучэбнай дысцыпліне «Актуальныя аспекты методык выкладання спецыяльных дысцыплін» студэнт павінен набыць не толькі тэарэтычныя і практычныя веды, уменні і навыкі па спецыяльнасці, але і развіць свой каштоўнасна-асобасны, духоўны патэнцыял, сфарміраваць якасці патрыёта і грамадзяніна, гатовага да актыўнага ўдзелу ў эканамічным, вытворчым, сацыяльна-культурным і грамадскім жыцці краіны.

Па кожнай вучэбнай тэме ў адпаведнасці з яе мэтамі і задачамі па фарміраванні і развіцці ў студэнтаў канкрэтных кампетэнцый выкладчык праектуе і рэалізуе канкрэтныя педагагічныя тэхналогіі.

Асноўнымі тэхналогіямі навучання з'яўляюцца: праблемнае навучанне (праблемнае выкладанне, пошукавы метады); камунікатыўныя тэхналогіі, заснаваныя на актыўных формах і метадах навучання (дыскусія, круглы стол, прэзентацыя, работа ў групах); асобасна арыентаваная тэхналогія, інфармацыйна-камунікатыўныя тэхналогіі (мультымедычныя прэзентацыі, online-тэсты, інтэрактыўныя заданні ў сістэмах дыстанцыйнага навучання і інш.).

Арганізацыя самастойнай работы студэнтаў. Пры вывучэнні вучэбнай дысцыпліны «Актуальныя аспекты методыкі выкладання спецыяльных дысцыплін» выкарыстоўваюцца такія формы самастойнай работы, як выкананне індывідуальных заданняў на практычных занятках пад кантролем выкладчыка, выкананне індывідуальных заданняў пазааўдыторна, інтэрактыўных заданняў у сістэмах дыстанцыйнага навучання, запіс элементаў урокаў па літаратуры і інш.

Агульная колькасць гадзін, колькасць аўдыторных гадзін, форма атрымання вышэйшай адукацыі, размеркаванне аўдыторных гадзін, формы прамежкавай атэстацыі. Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Актуальныя аспекты методык выкладання спецыяльных дысцыплін» на 2 курсе ў 3 семестры разлічана

на 108 вучэбных гадзін. З іх 60 аўдыторныя гадзіны: 30 лекцыйных, 30 практычных гадзін; 48 гадзін адведзена на самастойную работу студэнтаў. Форма адукацыі – дзённая. Форма праежкавай атэстацыі – залік.

Размеркаванне гадзін па семестрах:

<i>Семестр</i>	<i>Усяго</i>	<i>Лекцыі</i>	<i>Практычныя</i>	<i>Самастойная работа студэнтаў</i>	<i>Форма праежкавай атэстацыі</i>
III	108	30	30	48	Залік

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

РАЗДЗЕЛ I. АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫКІ ВЫКЛАДАННЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

Тэма 1. Методыка выкладання беларускай мовы як навука. Беларуская мова як вучэбны прадмет

Методыка выкладання беларускай мовы як навука, яе прадмет, змест, задачы. Фундаментальныя паняцці і катэгорыі методыкі беларускай мовы: мэты і змест моўнай адукацыі, працэс навучання мове, заканамернасці засваення мовы, прынцыпы навучання, метады, прыёмы і формы навучання, адукацыйная тэхналогія, моўная, маўленчая, камунікатыўная, лінгвакультуралагічная і сацыякультурная кампетэнцыі.

Сувязь методыкі беларускай мовы з іншымі навукамі: філасофіяй, педагогікай, псіхалогіяй, лінгвістыкай, псіхалінгвістыкай і інш.

Найбольш пашыраныя метады навукова-метадычнага даследавання: вывучэнне метадычнай спадчыны і перадавога педагагічнага вопыту, дасягненняў сумежных навук, назіранне за вучэбным працэсам, эксперымент, аналіз прац вучняў, анкетаванне і інш.

Беларуская мова – прадмет вывучэння, сродак навучання, фарміравання і развіцця асобы вучня. Мэта і задачы навучання беларускай мове ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Змест і структура школьнага курса беларускай мовы. Крытэрыі адбору сучаснага зместу беларускай мовы ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.

Вучэбная праграма па беларускай мове для 5–11 класаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі: структура і змест. Асноўныя кампаненты праграмы, іх характарыстыка.

Тэма 2. Прынцыпы і сродкі навучання беларускай мове

Паняцце “прынцып навучання”. Спецыяльныя прынцыпы навучання беларускай мове: агульнаметадычныя і прыватнаметадычныя.

Агульнаметадычныя прынцыпы навучання роднай мове: увагі да матэрыі мовы, разумення моўных значэнняў, ацэнкі выразнасці мовы, развіцця адчування мовы, каардынацыі вуснага і пісьмовага маўлення, функцыянальнай накіраванасці, камунікатыўнай накіраванасці, структурна-семантычны, апоры на этнакультуру, улік фактару бікультурнага развіцця асобы вучня і інш.

Сродкі навучання беларускай мове як метадычнае паняцце. Класіфікацыя сродкаў навучання беларускай мове.

Падручнік (вучэбны дапаможнік) як асноўны сродак навучання беларускай мове. Узаемасувязь праграмы і падручніка. Функцыі падручніка: інфармацыйная, трансфармацыйная, сістэматызавальная, выхаваўчая і інш. Структурныя кампаненты

падручнікаў. Характарыстыка сучасных падручнікаў па беларускай мове: формы падачы новага матэрыялу, сістэма практыкаванняў і заданняў, рэалізацыя дыферэнцыраванага падыходу ў навучанні, сістэма паўтарэння вывучанага, метадычны апарат, электронныя дадаткі.

Дапаможнікі і матэрыялы, што дапаўняюць падручнік (слоўнікі, даведнікі, зборнікі дыдактычных матэрыялаў і інш.), і іх выкарыстанне ў навучальным працэсе.

Сродкі нагляднасці на ўроках роднай мовы: зрокавыя, слыхавыя, зрокава-слыхавыя.

Сучасныя тэхнічныя сродкі навучання: мультыборд, інтэрактыўная дошка, мультымедычны праектар, лічбавы тэлевізар і інш.

Тэма 3. Метады і прыёмы навучання беларускай мове

Паняцце метаду і прыёму навучання. Класіфікацыя метадаў навучання ў залежнасці ад: а) этапаў навучання мове; б) крыніцы атрымання ведаў; в) характару вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў; г) логікі перадачы і ўспрымання інфармацыі і інш.

Характарыстыка найбольш пашыраных і прызнаных метадычнай наукай і школьнай практыкай метадаў навучання: паведамленне настаўніка, гутарка, лекцыя, назіранне і моўны аналіз, лінгвістычны эксперымент, чытанне падручніка, моўны разбор, практыкаванні і інш.

Асноўныя прыёмы навучання роднай мове: аналіз, сінтэз, параўнанне і супастаўленне, алгарытмізацыя і інш.

Выкарыстанне метадаў і прыёмаў навучання ў залежнасці ад мэт урока, зместу моўнага матэрыялу, узросту і ступені падрыхтаванасці вучняў.

Тэма 4. Формы арганізацыі вучэбнага працэсу па беларускай мове

Урок як асноўная арганізацыйна-педагагічная форма навучання і выхавання ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Класіфікацыя ўрокаў беларускай мовы. Структурныя кампаненты ўрока беларускай мовы і іх функцыі. Сучасныя патрабаванні да ўрока беларускай мовы.

Тыпы навучальных ўрокаў беларускай мовы: урок вывучэння новага матэрыялу; урок замацавання ведаў, уменняў і навыкаў; камбінаваны ўрок; урок паўтарэння і абагульнення вывучанага. Нетрадыцыйныя формы правядзення ўрока беларускай мовы.

Факультатыўныя заняткі па беларускай мове, іх мэты, формы арганізацыі, метадыка правядзення.

Планаванне вучэбнага матэрыялу. Віды вучэбных планаў: каляндарна-тэматычны, паўрочны.

Падрыхтоўка настаўніка да ўрока мовы. Умовы эфектыўнага правядзення ўрока роднай мовы. Аналіз ўрока беларускай мовы.

Тэма 5. Кантрольна-ацэначная дзейнасць настаўніка на ўроках беларускай мовы

Асноўныя патрабаванні да арганізацыі кантролю ведаў, уменняў і навыкаў вучняў па беларускай мове. Функцыі, формы, метады кантролю.

Ацэнка вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбным прадмеце «Беларуская мова».

Метадычныя рэкамендацыі па фарміраванні культуры вуснага і пісьмовага маўлення ва ўстановах адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі.

РАЗДЗЕЛ II. АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫКІ ВЫКЛАДАННЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

Тэма 1. Уводзіны

Тэарэтычныя асновы курса. «Актуальныя аспекты metodyкі выкладання беларускай літаратуры» як дысцыпліна педагагічнага профілю, яе сувязь з іншымі навуковымі дысцыплінамі. Прадмет, змест і структура курса. Асноўныя пытанні курса. Гнасеалагічныя і аксіялагічныя асновы навучання літаратуры і яе метадалогіі.

Асноўныя падыходы да навучання літаратуры: антрапалагічны, дзейсны, сістэмны, культуралагічны, асобасна арыентаваны і інш.

Значэнне практыкі школьнага выкладання для развіцця метадалогіі metodyкі. Асноўныя метады даследавання ў галіне metodyкі выкладання літаратуры.

Тэма 2. Кампетэнтнасны падыход пры вывучэнні літаратуры

Спецыфіка кампетэнтнаснага падыходу ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Пераасэнсаванне працэсу падрыхтоўкі вучняў. Кампетэнтнасная мадэль падрыхтоўкі як выпрацоўка сістэмы кампетэнцый, неабходных для далейшай прафесійнай дзейнасці.

Структура кампетэнцый як цэласнасць мэтава-каштоўнаснага, кагнітыўна-зместавага, дзейнаснага і рэфлексійнага кампанентаў. Склад кампетэнцый: веды, спосабы дзейнасці, вопыт творчай дзейнасці, вопыт каштоўнасных адносін да аб'ектаў рэчаіснасці.

Тэма 3. Фарміраванне функцыянальнай і чытацкай граматычнасці на ўроку літаратуры

Спецыяльныя (прадметныя) кампетэнцыі па беларускай літаратуры як аснова для фарміравання асноўных відаў функцыянальнай граматычнасці – маўленчай, камунікатыўнай, культуралагічнай і чытацкай.

Чытацкая граматынасць як важнейшая разнавіднасць функцыянальнай граматычнасці і спектр яе кампетэнцый – ад базіснага дэкадзіравання, ведання слоў да

ведаў пра свет. Актыўны, мэтанакіраваны і канструктыўны характар выкарыстання чытаньня ў розных сітуацыях і з рознымі мэтамі.

Тэма 4. Высокатэхналагічнае адукацыйнае асяроддзе ў літаратурным навучанні. Методыка прымянення інфармацыйна-адукацыйных рэсурсаў на ўроках літаратуры

Высокатэхналагічнае адукацыйнае асяроддзе: склад, структура, спецыфіка функцыянавання на сучасным этапе развіцця літаратурнай адукацыі.

Функцыянальныя магчымасці высокатэхналагічнага адукацыйнага асяроддзя для развіцця чытацкіх, камунікатыўных, літаратурна-творчых і даследчых уменняў і навыкаў вучняў. Перспектывы развіцця высокатэхналагічнага адукацыйнага асяроддзя.

Каталог інфармацыйна-адукацыйных рэсурсаў па вучэбным прадмеце «Беларуская літаратура» для V – XI класаў.

Нацыянальныя адукацыйныя інтэрнэт-парталы, методыка іх выкарыстання пры правядзенні ўрокаў па беларускай літаратуры.

Методыка прымянення ЭСН «Беларуская літаратура. Сусвет роднага слова» і інфармацыйнага выдання «Паэт красы і гармоніі: да 120-годдзя з дня нараджэння Максіма Багдановіча (1891 – 1917)» на ўроках літаратуры ў V – IX класах.

Выкарыстанне магчымасцей віртуальных музеяў і сайтаў, прысвечаных беларускім пісьменнікам, на ўроках літаратуры.

Прымяненне на ўроку і ў пазаўрочнай дзейнасці электронных хрэстаматый, гукавых электронных выданняў, мастацкіх электронных выданняў, аўдыякніг («Беларуская і руская літаратура. У дапамогу навучэнцам», «Колас Я. Новая зямля (паэма). На ростанях (трылогія)», «Творы па беларускай літаратуры для завучвання на памяць: паэмы, вершы, проза, песні», «Беларускія народныя казкі», «Гарэцкі М. Дзве душы» і інш.).

Прымяненне электронных выданняў як сродкаў рэалізацыі міжпрадметных сувязей пры вывучэнні беларускай літаратуры (ЭВ «Мастацтва ў школе: жывапіс, скульптура» і інш.).

Тэма 5. Інфармармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі на ўроку літаратуры

Інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі як сукупнасць метадаў, працэсаў і праграма-тэхнічных сродкаў, інтэграваных з мэтай збору, апрацоўкі, захавання, распаўсюджвання, адлюстравання і выкарыстання інфармацыі. Асноўныя сродкі ІКТ, якія атрымалі распаўсюджванне ў сучаснай сістэме адукацыі: персанальны камп'ютар, тэлекамунікацыі, мультымедыя, мабільныя прылады.

Прэзентацыі (Microsoft PowerPoint), online-дошкі (Padlet, Miro, Lucidspark і інш.), інтэрнэт-заняткі з дапамогай парталаў, вядзенне акаўнтаў у сацыяльных сетках (Twitter, VK, Instagram, TikTok і інш.) ад імя герояў твора ці пісьменніка, QR-коды,

адукацыйныя Web-квэсты (webquests), буктрэйлеры (англ. booktrailers), online-анатацыі, сэлфі і інш.

Тэма 6. Методыка правядзення нетрадыцыйных урокаў літаратуры

Прычыны ўзнікнення нетрадыцыйных урокаў літаратуры: тэорыя і гісторыя пытання. Нетрадыцыйныя ўрокі літаратуры і іх віды (паглыбленне паняцця).

Найбольш эфектыўныя тыпы нетрадыцыйных урокаў на II ступені літаратурнай адукацыі, методыка іх арганізацыі і правядзення. Асноўныя тыпы нетрадыцыйных урокаў на III ступені літаратурнай адукацыі.

Тыпалогія нетрадыцыйных урокаў кантролю і ацэнкі ведаў па літаратуры, методыка іх правядзення.

Настаўнікі-наватары (М. Жуковіч, В. Бухавец, М. Верціхоўская, Д. Крывашэй і інш.) і іх вопыт у правядзенні нетрадыцыйных урокаў.

Тэма 7. Выкарыстанне сучасных адукацыйных тэхналогій на асноўных этапах урока літаратуры

Выкарыстанне тэхналогіі праектнага навучання на этапе праверкі дамашняга задання па літаратуры. Падрыхтоўка даследчых, творчых і інфармацыйных праектаў як эфектыўны сродак праверкі дамашняга задання па літаратуры. Дыферэнцыраваны падыход пры вызначэнні тэматыкі праектаў. Методыка вызначэння тэм і мэт праектаў.

Асаблівасці прэзентацыі праектаў вучнямі на этапе праверкі дамашняга задання (максімальная інфарматыўнасць, часавая абмежаванасць, спалучэнне індывідуальнага і групавога відаў дзейнасці і інш.). Структура і афармленне пашпарта праектнай працы і партфоліо. Крытэрыі ацэнкі праектаў па літаратуры.

Прымяненне тэхналогіі перспектыўных ліній пры вывучэнні новага матэрыялу ў V – IX класах. Методыка вылучэння скразных ліній у праграме па беларускай літаратуры для V – IX класаў. Тыпалогія скразных тэм па літаратуры: гісторыя літаратуры (вывучэнне твораў/творчасці класікаў), тэорыя літаратуры (літаратурныя тропы, тэорыя вершаскладання), развіццё маўлення (эцюд – эсэ – сачыненне – водзыў – рэцэнзія).

Методыка падрыхтоўкі інфармацыйных апор, іх змястоўнае нападўненне. Структура інфармацыйнай карткі. Спалучэнне карткі-апоры і дадатковага матэрыялу (сачыненні, ілюстрацыі, творчыя работы).

Методыка выкарыстання элементаў педагагічных майстэрняў на этапе вывучэння новага матэрыялу ў X – XI класах. Выкарыстанне асноўных этапаў майстэрні (індукцыя, самаканструкцыя, сацыяканструкцыя, сацыялізацыя, разрыў, рэфлексія, панэль, слова майстра, творчасць) пры вывучэнні мастацкага твора, тэарэтыка-літаратурных паняццяў і звестак па гісторыі літаратуры на III ступені літаратурнай адукацыі.

Методыка вызначэння і вербальнай фармулёўкі праблемнага пытання і задання для правядзення работы па тэхналогіі. Праблемы ў ажыццяўленні работы па педагагічных майстэрнях і методыка іх вырашэння.

Выкарыстанне элементаў тэхналогіі развіцця крытычнага мыслення пры замацаванні вывучанага матэрыялу. Агульнае і адметнае пра выкарыстанні асноўных стадый тэхналогіі (выклік, актуалізацыя ведаў, асэнсаванне, рэфлексія) пры замацаванні ведаў па гісторыі і тэорыі літаратуры ў V – VIII і IX – XI класах. Методыка ажыццяўлення прыёмаў тэхналогіі: праўдзівыя і непраўдзівыя сцвярджэнні, дыяграма Вена, выклік па ключавых словах, «думай – дзяліся на пары – дзяліся думкамі», кластэр, напісанне творчых работ (эсэ, тэлеграм, інтэрв'ю), сінквейн, канцэптуальная табліца.

Методыка прымянення элементаў модульнай тэхналогіі на этапе кантролю і ацэнкі ведаў вучняў. Рэйтынгавая ацэнка паспяховасці дзейнасці вучняў на ўроку літаратуры. Віды ўзроўняў ведаў вучняў: ніжэйшы (падзейны), павярхоўна-ацэначны (пазнавальны), сярэдні – анэстэтычны (безуважны да глыбокага бачання мастацкіх сродкаў), высокі ўзровень (асэнсаваны), вышэйшы ўзровень (асэнсавана-аналітычны), спецыфіка кожнага з іх.

Методыка распрацоўкі рознаўзроўневых заданняў па літаратуры. Вопыт сучасных настаўнікаў і метадыстаў пры распрацоўцы заданняў і пытанняў пяці ўзроўняў складанасці (П. Лявонава, І. Булаўкіна, Т. Мароз і інш.).

Тэхналагічная карта вывучэння модуля, яе структура і методыка напісання.

Тэма 8. Фарміраванне і развіццё чытацкіх і літаратурна-творчых здольнасцей вучняў на ўроку літаратуры

Вучні як чытачы. Сучасная педагагічная, псіхалагічная і метадычная навукі аб чытацкай дзейнасці. Праблема крытэрыяў літаратурнага развіцця ў псіхалогіі і методыцы выкладання літаратуры.

Псіхалагічны фактар і яго ўлік у працэсе знаёмства настаўніка з вучнёўскім успрыманнем твораў. Спецыфіка мастацкага ўспрымання і яго ўзроставае дынаміка. Узаемасувязь эмпірычнага ўспрымання, першаснага пазнання і аналізу мастацкага твора. Мэты і задачы вывучэння чытацкага ўспрымання мастацкага твора вучнямі. Спосабы вывучэння чытацкага ўспрымання.

Чытацкія ўменні, навыкі і здольнасці, іх сутнасць, спецыфіка. Узаемасувязь чытацкіх (перцептыўных) і літаратурна-творчых (пісьменніцкіх) уменняў. Спосабы выяўлення і методыка развіцця чытацкіх і літаратурна-творчых здольнасцей і ўменняў школьнікаў: мэтанакіраванае назіранне, метады зрэзаў, стылістычны эксперымент, творчыя працы (сачыненні, рэцэнзіі, водгукі, эсэ) і інш.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ДЫСЦЫПЛІНЫ
«АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫК ВЫКЛАДАННЯ СПЕЦЫЯЛЬНЫХ ДЫСЦЫПЛІН»
(дзённая форма атрымання адукацыі)

№ раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Самастойная работа студэнта	Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарскія) заняткі				
1	2	3	4	7	8	9	10
	АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫК ВЫКЛАДАННЯ СПЕЦЫЯЛЬНЫХ ДЫСЦЫПЛІН	30	30	48			
I.	Раздзел I. АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫКІ ВЫКЛАДАННЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ	16	14	24			
1.	Методыка выкладання беларускай мовы як навукa. Беларуская мова як вучэбны прадмет	3	1	4			
1.1.	1. Методыка выкладання беларускай мовы як навукa, яе прадмет, змест, задачы. 2. Сувязь методыкі беларускай мовы з іншымі навукамі: філасофіяй, педагогікай, псіхалогіяй, лінгвістыкай, псіхалінгвістыкай і інш. 3. Найбольш пашыраныя метады навукова-метадычнага даследавання.	2			Вучэбныя дапаможнікі па методыцы выкладання беларускай мовы	Р–I. [1] [10] [11]	
1.2.	1. Беларуская мова як прадмет вывучэння, сродак навучання, фарміравання і развіцця асобы вучня. 2. Мэта і задачы навучання беларускай мове ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. 3. Змест і структура курса беларускай мовы ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.	1	1	4	Вучэбныя праграмы па беларускай мове для ўстаноў агульнай	Р–I. [1] [2] [10]	Аналіз вучэбных праграм

	4. Вучэбная праграма па беларускай мове для 5–11 класаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.				сярэдняй адукацыі		
2.	Прынцыпы і сродкі навучання беларускай мове	1	1	4			
2.1.	1. Спецыяльныя прынцыпы навучання беларускай мове: агульнаметадычныя і прыватнаметадычныя. 2. Агульнаметадычныя прынцыпы навучання роднай мове.	1				P–I. [1] [8] [10]	
2.2.	1. Сродкі навучання беларускай мове. Класіфікацыя сродкаў навучання беларускай мове. 2. Падручнік (вучэбны дапаможнік) як асноўны сродак навучання беларускай мове. 3. Дапаможнікі і матэрыялы, што дапаўняюць падручнік, іх выкарыстанне ў навучальным працэсе. 4. Сродкі нагляднасці на ўроках роднай мовы: зрокавыя, слыхавыя, зрокава-слыхавыя. 5. Сучасныя тэхнічныя сродкі навучання: мультыборд, інтэрактыўная дошка, мультымедычны праектар, лічбавы тэлевізар і інш.		1	4	Вучэбныя дапаможнікі і матэрыялы па беларускай мове для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі	P–I. [1] [3] [10]	Вуснае апытванне
3.	Метады і прыёмы навучання беларускай мове	4	2	4			
3.1.	1. Класіфікацыя метадаў навучання беларускай мове. 2. Характарыстыка найбольш пашыраных і прызнаных метадычнай наукай і школьнай практыкай метадаў навучання.	2	2	4		P–I. [1] [6] [10]	Мадэляванне метадаў навучання
3.2.	1. Характарыстыка найбольш пашыраных і прызнаных метадычнай наукай і школьнай практыкай метадаў навучання. 2. Асноўныя прыёмы навучання роднай мове.	2				P–I. [1] [6] [10]	
4.	Формы арганізацыі вучэбнага працэсу па беларускай мове	6	6	6			
4.1.	1. Урок як асноўная арганізацыйна-педагагічная форма навучання і выхавання ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. 2. Класіфікацыя ўрокаў беларускай мовы.	1	2			P–I. [1] [10] [11]	Тэсціраванне
4.2.	Структурныя кампаненты ўрока беларускай мовы і іх	1				P–I.	

	функцыі.					[1] [10] [11]	
4.3	1. Тыпы навучальных урокаў беларускай мовы: урок вывучэння новага матэрыялу; урок замацавання ведаў, уменняў і навыкаў; урок паўтарэння і абагульнення вывучанага; камбінаваны ўрок. 2. Нетрадыцыйныя формы правядзення ўрока беларускай мовы.	3		6	Мадэль урока беларускай мовы (электронны варыянт)	P-I. [1] [10] [11]	Напісанне канспекта ўрока па беларускай мове
4.4	Факультатыўныя заняткі па беларускай мове, іх мэты, формы арганізацыі, метадыка правядзення.	1				P-I. [1] [7] [9]	
4.5.	1. Планаванне вучэбнага матэрыялу па беларускай мове, віды вучэбных планаў. 2. Каляндарна-тэматычны план.		2		Каляндарна- тэматычны план (электронны варыянт)	P-I. [1] [2] [3]	Складанне каляндарна- тэматычнага плана
4.6.	1. Падрыхтоўка настаўніка да ўрока мовы. Умовы эфектыўнага правядзення ўрока роднай мовы. 2. Аналіз урока беларускай мовы.		2		Паўрочны план (электронны варыянт)	P-I. [1] [2] [3]	Вуснае апытванне
5.	Кантрольна-ацэначная дзейнасць настаўніка на ўроках беларускай мовы	2	4	6			
5.1.	1. Асноўныя патрабаванні да арганізацыі кантролю ведаў, уменняў і навыкаў вучняў па беларускай мове. 2. Функцыі, формы, метады кантролю.	2				P-I. [1] [2] [5]	
5.2.	Ацэнка вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбным прадмеце «Беларуская мова».		2	3	Нарматыўны я дакументы (электронны варыянт)	P-I. [1] [2] [4] [5]	Аналіз нарматыўных дакументаў
5.3.	Метадычныя рэкамендацыі па фарміраванні культуры вуснага		2	3	Нарматыўны	P-I.	Канспектаванне

	і пісьмовага маўлення ва ўстановах адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі.				я дакументы (электронны варыянт)	[1] [4]	нарматыўных дакументаў
II.	Раздзел II. Актуальныя аспекты методыкі выкладання беларускай літаратуры	14	16	24			
1.	Уводзіны	2	2	3			
1.1.	1. Тэарэтычныя асновы курса. 2. «Актуальныя аспекты методыкі выкладання беларускай літаратуры» як дысцыпліна педагагічнага профілю, яе сувязь з іншымі навуковымі дысцыплінамі. 3. Прадмет, змест і структура курса. Асноўныя пытанні курса. 4. Асноўныя падыходы да навучання літаратуры: антрапалагічны, дзейсны, сістэмны, культуралагічны, асобасна арыентаваны і інш.	2		3	Метадычныя дапаможнікі па беларускай літаратуры.	P–II. [1] [2]	
1.2.	1. Значэнне практыкі школьнага выкладання для развіцця метадалогіі методыкі. 2. Асноўныя метады даследавання ў галіне методыкі выкладання літаратуры. 3. Актуальныя аспекты методыкі выкладання беларускай літаратуры.		2		Метадычныя дапаможнікі па беларускай літаратуры.	P–II. [1] [2]	Падрыхтоўка рэфератаў.
2.	Кампетэнтнасны падыход пры вывучэнні літаратуры	2	2	3			
2.1.	1. Спецыфіка кампетэнтнаснага падыходу ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. 2. Пераасэнсаванне працэсу падрыхтоўкі вучняў. 3. Кампетэнтнасная мадэль падрыхтоўкі як выпрацоўка сістэмы кампетэнцый, неабходных для далейшай прафесійнай дзейнасці.	2		3	Нарматыўныя дакументы.	P–II. [1] [2] [9]	
2.2.	1. Структура кампетэнцый як цэласнасць мэтава-каштоўнаснага, кагнітыўна-зместавага, дзейнаснага і рэфлексійнага кампанентаў. 2. Склад кампетэнцый: веды, спосабы дзейнасці, вопыт творчай дзейнасці, вопыт каштоўнасных адносін да аб'ектаў рэчаіснасці.		2		Нарматыўныя дакументы.	P–II. [1] [2] [9]	Канспектаванне нарматыўных дакументаў.

3.	Фарміраванне функцыянальнай і чытацкай граматы на ўроку літаратуры	2	2	3			
3.1.	1. Спецыяльныя (прадметныя) кампетэнцыі па беларускай літаратуры як аснова для фарміравання асноўных відаў функцыянальнай граматы. 2. Маўленчая, камунікатыўная, культуралагічная і чытацкая граматы.	2		3	Камп'ютарная прэзентацыя № 1.	Р– П. [1] [2] [9]	
3.2.	1. Чытацкая граматы як важнейшая разнавіднасць функцыянальнай граматы і спектр яе кампетэнцый. 2. Актыўны, мэтанакіраваны і канструктыўны характар выкарыстання чытання ў розных сітуацыях і з рознымі мэтамі.		2		Камп'ютарная прэзентацыя № 1.	Р– П. [1] [2] [9]	Экспрэс-апытанне. Падрыхтоўка рэфератаў.
4.	Высокатэхналагічнае адукацыйнае асяроддзе ў літаратурным навучанні. Методыка прымянення інфармацыйна-адукацыйных рэсурсаў на ўроках літаратуры	2	2	3			
4.1.	1. Высокатэхналагічнае адукацыйнае асяроддзе: склад, структура, спецыфіка функцыянавання на сучасным этапе развіцця літаратурнай адукацыі. 2. Функцыянальныя магчымасці высокатэхналагічнага адукацыйнага асяроддзя для развіцця чытацкіх, камунікатыўных, літаратурна-творчых і даследчых уменняў і навыкаў вучняў. 3. Перспектывы развіцця высокатэхналагічнага адукацыйнага асяроддзя. 4. Каталог інфармацыйна-адукацыйных рэсурсаў па вучэбным прадмеце «Беларуская літаратура» для V – XI класаў.	2		3	ЭСН, ЭАР	Р– П. [1] [2] [9]	
4.2.	1. Нацыянальныя адукацыйныя інтэрнэт-парталы, методыка іх выкарыстання пры правядзенні ўрокаў па беларускай літаратуры. 2. Методыка прымянення ЭСН. 3. Выкарыстанне магчымасцей віртуальных музеяў і сайтаў, прысвечаных беларускім пісьменнікам, на ўроках літаратуры. 4. Прымяненне на ўроку і ў пазаўрочнай дзейнасці электронных хрэстаматый, гукавых электронных выданняў,		2		ЭСН, ЭАР	Р– П. [1] [2] [9]	Правядзенне элементаў урокаў з выкарыстаннем ЭСН. Рэйтынгавая кантрольная работа № 1.

	мастацкіх электронных выданняў, аўдыякніг і інш. 5. Прымяненне электронных выданняў як сродкаў рэалізацыі міжпрадметных сувязей пры вывучэнні беларускай літаратуры.						
5.	Інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі на ўроку літаратуры	2	2	3			
5.1.	1. Інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі як сукупнасць метадаў, працэсаў і праграма-тэхнічных сродкаў, інтэграваных з мэтай збору, апрацоўкі, захавання, распаўсюджвання, адлюстравання і выкарыстання інфармацыі. 2. Асноўныя сродкі ІКТ, якія атрымалі распаўсюджванне ў сучаснай сістэме адукацыі: персанальны камп'ютар, тэлекамунікацыі, мультымедыя, мабільныя прылады.	2		3	ІКТ	Р– П. [1] [2] [9]	
5.2.	1. Прэзентацыі (Microsoft PowerPoint). 2. Online-дошкі (Padlet, Miro, Lucidspark і інш.). 3. Інтэрнэт-заняткі з дапамогай парталаў. 4. Вядзенне акаўнтаў у сацыяльных сетках (Twitter, VK, Instagram, TikTok і інш.) ад імя герояў твора ці пісьменніка. 5. QR-коды, адукацыйныя Web-квэсты (webquests), буктрэйлery (англ. booktrailers), online-анатацыі, сэлфі і інш.		2		ІКТ	Р– П. [1] [2] [9]	Правядзенне элементаў урокаў з выкарыстаннем ІКТ.
6.	Методыка правядзення нетрадыцыйных урокаў літаратуры	2	2	3			
6.1.	1. Прычыны ўзнікнення нетрадыцыйных урокаў літаратуры: тэорыя і гісторыя пытання. 2. Нетрадыцыйныя ўрокі літаратуры і іх віды (паглыбленне паняцця). 3. Найбольш эфектыўныя тыпы нетрадыцыйных урокаў на II ступені літаратурнай адукацыі, методыка іх арганізацыі і правядзення. 4. Асноўныя тыпы нетрадыцыйных урокаў на III ступені літаратурнай адукацыі.	2		3	Канспекты нетрадыцыйных урокаў па літаратуры.	Р– П. [1] [2] [11]	
6.2.	1. Тыпалогія нетрадыцыйных урокаў кантролю і ацэнкі ведаў па літаратуры, методыка іх правядзення.		2		Канспекты нетрадыцый	Р– П.	Правядзенне элементаў

	2. Настаўнікі-наватары (М. Жуковіч, В. Бухавец, М. Верціхоўская, Д. Крывашэй і інш.) і іх вопыт у правядзенні нетрадыцыйных урокаў.				ных урокаў па літаратуры.	[1] [2] [11]	нетрадыцыйных урокаў.
7.	Выкарыстанне сучасных адукацыйных тэхналогій на асноўных этапах урока літаратуры	2	2	3			
7.1.	<p>1. Выкарыстанне тэхналогій праектнага навучання на этапе праверкі дамашняга задання па літаратуры.</p> <p>2. Асаблівасці прэзентацыі праектаў вучнямі на этапе праверкі дамашняга задання.</p> <p>3. Прымяненне тэхналогій перспектыўных ліній пры вывучэнні новага матэрыялу ў V – IX класах.</p> <p>4. Методыка выкарыстання элементаў педагагічных майстэрняў на этапе вывучэння новага матэрыялу ў X – XI класах.</p> <p>5. Выкарыстанне элементаў тэхналогій развіцця крытычнага пры замацаванні вывучанага матэрыялу.</p> <p>6. Методыка прымянення элементаў модульнай тэхналогій на этапе кантролю і ацэнкі ведаў вучняў.</p>	2		3	Канспекты ўрокаў па літаратуры з выкарыстаннем САТ.	Р– П. [1] [2] [3] [6]	
7.2.	<p>1. Падрыхтоўка даследчых, творчых і інфармацыйных праектаў як эфектыўны сродак праверкі дамашняга задання па літаратуры.</p> <p>2. Дыферэнцыраваны падыход пры вызначэнні тэматыкі праектаў. Методыка вызначэння тэм і мэт праектаў.</p> <p>3. Методыка вылучэння скразных ліній у праграме па беларускай літаратуры для V – IX класаў.</p> <p>4. Методыка падрыхтоўкі інфармацыйных апор, іх змястоўнае нападўненне.</p> <p>5. Выкарыстанне асноўных этапаў майстэрні пры вывучэнні мастацкага твора, тэарэтыка-літаратурных паняццяў і звестак па гісторыі літаратуры на III ступені літаратурнай адукацыі.</p> <p>6. Агульнае і адметнае пра выкарыстанні асноўных стадый тэхналогій развіцця крытычнага мыслення.</p> <p>7. Рэйтынговая ацэнка пасяховасці дзейнасці вучняў на ўроку літаратуры.</p>		2		Канспекты ўрокаў па літаратуры з выкарыстаннем САТ.	Р– П. [1] [2] [3] [6]	Правядзенне элементаў урокаў з выкарыстаннем САТ.

	<p>8. Методыка распрацоўкі рознаўзроўневых заданняў па літаратуры.</p> <p>9. Тэхналагічная карта вивучэння модуля, яе структура і методыка напісання.</p>						
8.	Фарміраванне і развіццё чытацкіх і літаратурна-творчых здольнасцей вучняў на ўроку літаратуры		2	3			
8.1.	<p>1. Вучні як чытачы.</p> <p>2. Сучасная педагагічная, псіхалагічная і метадычная навукі аб чытацкай дзейнасці.</p> <p>3. Праблема крытэрыяў літаратурнага развіцця ў псіхалогіі і методыцы выкладання літаратуры.</p> <p>4. Псіхалагічны фактар і яго ўлік у працэсе знаёмства настаўніка з вучнёўскім успрыманнем твораў. Спецыфіка мастацкага ўспрымання і яго ўзростава дэнаміка.</p> <p>5. Мэты і задачы вивучэння чытацкага ўспрымання мастацкага твора вучнямі. Спосабы вивучэння чытацкага ўспрымання.</p>			3	Чытацкія дзённікі.	Р– П. [1] [2] [9] [12]	
8.2.	<p>1. Чытацкія ўменні, навыкі і здольнасці, іх сутнасць, спецыфіка.</p> <p>2. Узаемасувязь чытацкіх (перцэптыўных) і літаратурна-творчых (пісьменніцкіх) уменняў.</p> <p>3. Спосабы выяўлення і методыка развіцця чытацкіх і літаратурна-творчых здольнасцей і ўменняў школьнікаў: мэтанакіраванае назіранне, метады зрэзаў, стылістычны эксперымент, творчыя працы (сачыненні, рэцэнзіі, водгукі, эсэ) і інш.</p>		2		Чытацкія дзённікі.	Р– П. [1] [2] [9] [12]	Распрацоўка творчых заданняў, звязаных з вивучэннем чытацкага ўспрымання.
	Усяго ў 3 семестры	30	30	48			Залік

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

РАЗДЗЕЛ І. АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫКІ ВЫКЛАДАННЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

ЛІТАРАТУРА

Асноўная літаратура

1. Вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне «Методыка выкладання беларускай мовы» / Складальнік У. П. Саўко. – Мінск: БДПУ, 2019. – Рэжым доступу: <https://elib.bspu.by/bitstream/doc/6319/3/ВМК%20Методыка%20выкладання%20беларускай%20мовы.pdf>
2. Вучэбныя праграмы для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай і рускай мовамі навучання і выхавання. Беларуская мова [Электронны рэсурс] // Рэжым доступу: <https://adu.by/ru/homeru/obrazovatelnyj-protsess-2023-2024-uchebnyj-god/obshchee-srednee-obrazovanie/uchebnye-predmety-v-xi-klassy/belaruskaya-mova.html>
3. Вучэбныя дапаможнікі па беларускай мове для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі [Электронны рэсурс] // Рэжым доступу: <http://e-padruchnik.adu.by/>
4. Метадычныя рэкамендацыі па фарміраванні культуры вуснага і пісьмовага маўлення ва ўстановах адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі [Электронны рэсурс] // Рэжым доступу: <https://adu.by/ru/homeru/obrazovatelnyj-protsess-2023-2024-uchebnyj-god/obshchee-srednee-obrazovanie/metodicheskie-rekomendatsii-ukazaniya.html>
5. Методические указания по организации контроля и оценки результатов учебной деятельности учащихся по учебным предметам при освоении содержания образовательных программ общего среднего образования, применению норм оценки результатов учебной деятельности учащихся по учебным предметам [Электронны рэсурс] // Рэжым доступу: <https://adu.by/ru/homeru/obrazovatelnyj-protsess-2023-2024-uchebnyj-god/obshchee-srednee-obrazovanie/metodicheskie-rekomendatsii-ukazaniya.html>

Дадатковая літаратура

6. Казімірская, Т. А. Методыка выкладання беларускай мовы : тэставыя заданні / Т. А. Казімірская. – Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2018. – 48 с.
7. Казлова, А. У. Карэкцыйная работа на ўроках беларускай мовы : дапаможнік для настаўнікаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі / А. У. Казлова. – Мазыр : Выснова, 2019. – 73 с.
8. Ляшчынская, В. А. Методыка выкладання беларускай мовы. Заданні і практыкаванні : вучэбны дапаможнік для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па філалагічных спецыяльнасцях / В. А. Ляшчынская, З. У. Шведава. – Мінск : РИВШ, 2015. – 212 с.

9. Малажай, Г. М. Пазакласная праца па беларускай мове. Вучэбны дапаможнік для педагогічных інстытутаў па спецыяльнасці 02.19 «Беларуская мова і літаратура» / Г. М. Малажай, С. Р. Рачэўскі. – Мінск : Вышэйшая школа, 1990. – 253 с.

10. Методыка выкладання беларускай мовы: вучэб. дапам. для студэнтаў філал. спецыяльнасцей устаноў, якія забяспечваюць атрыманне выш. адукацыі / М. Г. Яленскі [і інш.]; пад рэд. М. Г. Яленскага. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2007. – 448 с.

11. Яленскі, М. Г. Методыка выкладання беларускай мовы: практыкум : вучэб. дапам. для студэнтаў філал. спецыяльнасцей устаноў, якія забяспечваюць атрыманне выш. адукацыі / М. Г. Яленскі, У. П. Саўко, Л. С. Васюковіч; пад рэд. М. Г. Яленскага. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2006. – 336 с.

РАЗДЗЕЛ II. АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫКІ ВЫКЛАДАННЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

ЛІТАРАТУРА

Асноўная літаратура

1. Гоўзіч, І. М. Методыка выкладання беларускай літаратуры [Электронны рэсурс] : электрон. вучэб.-метад. комплекс / І. М. Гоўзіч // СДО Moodle / Беларус. дзярж. пед. ун-т. – Рэжым доступу: <https://bspu.by/moodle/course/view.php?id=2097>. – Дата доступу: 13.04.2024.

2. Методыка выкладання беларускай літаратуры [Электронны рэсурс] : вучэб.-метад. комплекс для спецыяльнасцей 1-02 03 01 «Беларуская мова і літаратура», 1-02 03 03 «Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)» / склад.: І. М. Гоўзіч, А. І. Лугоўскі // Репозиторий БГПУ. – Рэжым доступу: <https://elib.bspu.by/handle/doc/133>. – Дата доступу: 13.04.2024.

Дадатковая літаратура

3. Выкарыстанне сучасных адукацыйных тэхналогій на ўроках беларускай мовы і літаратуры / В. У. Бухавец [і інш.] ; пад агул. рэд. С. І. Цыбульскай. – Мінск : Сэр-Вит, 2006. – 207 с.

4. Гоўзіч, І. М., Шаўлякова-Барзенка, І. Л. Шукаем шэдэўры...! (вопыты літаратурных даследаванняў) : 11-ы кл. : дапам. для настаўнікаў агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання / І. М. Гоўзіч, І. Л. Шаўлякова-Барзенка. – Мінск : Літаратура і Мастацтва, 2010. – 88 с. (Беларуская літаратура. Факультатыўныя заняткі).

5. Гоўзіч, І. М., Шаўлякова-Барзенка, І. Л. Шукаем шэдэўры...! (вопыты літаратурных даследаванняў) : 11-ы кл. : дапам. для вучняў агульнаадукац. устаноў з

беларус. і рус. мовамі навучання / І. М. Гоўзіч, І. Л. Шаўлякова-Барзенка. – Мінск : Літаратура і Мастацтва, 2010. – 120 с. (Беларуская літаратура. Факультатыўныя заняткі).

6. Жуковіч, М. В. Сучасныя педагагічныя тэхналогіі на ўроках беларускай мовы і літаратуры : дапам. для наст. устаноў, якія забяспечваюць атрыманне агул. сярэд. адукацыі / М. В. Жуковіч. – Мінск : Аверсэв, 2007. – 156 с.

7. Лугоўскі, А. І. Методыка выкладання беларускай літаратуры : вучэб.-метад. дапам. / А. І. Лугоўскі. – 3-е выд. – Мінск : Беларус. дзярж. пед. ун-т, 2007. – 91 с.

8. Лугоўскі, А. І. Слоўнік студэнта-філолага па методыцы выкладання беларускай літаратуры / А. І. Лугоўскі. – 2-е выд. – Мінск : Беларус. дзярж. пед. ун-т, 2008. – 127 с.

9. Методыка выкладання беларускай літаратуры : вучэб. дапам. / І. М. Гоўзіч, А. І. Лугоўскі, С. А. Сычова. – Мінск : Беларус. дзярж. пед. ун-т, 2012. – 230 с.

10. Методыка выкладання беларускай літаратуры : вучэб. дапам. / пад рэд. В. Я. Ляшук. – Мінск : Экаперспектыва, 1999. – 447 с.

11. Нестандартныя ўрокі па беларускай мове і літаратуры. 5–11 кл. : дапам. для наст. агульнаадукац. устаноў / А. М. Евіч [і інш.]. – 2-е выд. – Мазыр : Белы вечер, 2010. – 158 с.

12. Туркевіч, В. М. Творчасці зярняты залатыя : метад. эцюды настаўніка / В. М. Туркевіч. – Мінск : Нар. асвета, 1988. – 110 с.

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ І ВЫКАНАННІ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

Самастойная работа студэнтаў арганізуецца дэканатамі, кафедрамі, выкладчыкамі УВА ў адпаведнасці з Палажэннем аб самастойнай працы студэнтаў.

Самастойная работа студэнтаў прадугледжвае выкананне індывідуальных заданняў, пісьмовых прац, падрыхтоўку рэфератаў, дакладаў, прэзентацый па вызначанай тэматыцы, канспектаванне навуковай літаратуры і нарматыўных дакументаў, рэферыраванне і анатаванне прафесійна арыентаваных тэкстаў і інш.

ПЕРАЛІК ЗАДАННЯЎ І КАНТРОЛЬНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

№ п/п	Назва тэмы	Колькасць гадзін на СРС	Заданні	Форма выканання
Раздзел I. Актуальныя аспекты методыкі выкладання беларускай мовы				
1.	Методыка выкладання беларускай мовы як навука. Беларуская мова як вучэбны прадмет	4	Праналізаваць вучэбныя праграмы па беларускай мове для 5–11 класаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі	Вусная, аналіз вучэбных праграм
2.	Прынцыпы і сродкі навучання беларускай мове	4	1. Падрыхтаваць раздатчны дыдактычны матэрыял па беларускай мове. 2. Падрыхтаваць характарыстыку сучасных тэхнічных сродкаў навучання: мультыборда, інтэрактыўнай дошкі, мультымедыйнага праектара і інш.	1. Пісьмовая, падрыхтоўка дыдактычнага матэрыялу. 2. Вусная, паведамленне па тэме
3.	Метады і прыёмы навучання беларускай мове	4	Падрыхтаваць дэманстрацыю метадаў навучання	Пісьмовая і вусная, дэманстрацыя метадаў навучання
4.	Формы арганізацыі вучэбнага працэсу па беларускай мове	6	1. Знайсці і канспектаваць матэрыял па тэме «Нестандартныя формы ўрокаў беларускай мовы». 2. Вывучыць адпаведны тэме матэрыял. Напісаць разгорнуты канспект камбінаванага ўрока беларускай мовы	1. Пісьмовая, канспектаванне навуковай метадычнай літаратуры. 2. Пісьмовая, напісанне канспекта ўрока беларускай мовы
5.	Кантрольна-ацэначная дзейнасць настаўніка на ўроках беларускай мовы	6	1. Канспектаваць нарматыўны дакумент «Метадычныя рэкамендацыі па фарміраванні культуры вуснага і пісьмовага маўлення ва ўстановах адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі». 2. Прааналізаваць нормы ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па беларускай мове	1. Пісьмовая, канспектаванне нарматыўнага дакумента. 2. Вусная, аналіз нарматыўнага дакумента.

Раздел II. Актуальныя аспекты методыкі выкладання беларускай літаратуры				
1.	Уводзіны.	3	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял. Канспект метадычных артыкулаў па тэме «Адукацыя на сучасным этапе: праблемы і перспектывы развіцця».	Вусная атрыманых канспектаў тэсціраванне MOODLE. праверка ведаў, крыніц, ў СДН
2.	Кампетэнтнасны падыход пры вывучэнні літаратуры.	3	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя крытычныя тэксты. Падрыхтаваць вусныя паведамленні: 1. Метапрадметныя кампетэнцыі. 2. Прафесійныя кампетэнцыі.	Вусная атрыманых абмеркаванне паведамленняў, тэсціраванне MOODLE. праверка ведаў, вусных ў СДН
3.	Фарміраванне функцыянальнай і чытацкай граматычнасці на ўроку літаратуры.	3	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял. Падрыхтаваць 10 заданняў, накіраваных на фарміраванне функцыянальнай граматычнасці вучняў на ўроку беларускай літаратуры.	Вусная атрыманых праверка заданняў, тэсціраванне MOODLE. праверка ведаў, ў СДН
4.	Высокатэхналагічнае адукацыйнае асяроддзе ў літаратурным навучанні. Методыка прымянення інфармацыйна-адукацыйных рэсурсаў на ўроку літаратуры.	3	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял. Падрыхтаваць канспект урока з выкарыстаннем ЭСН і ЭАР.	Вусная атрыманых праверка канспектаў урокаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне MOODLE. праверка ведаў, канспектаў ў СДН
5.	Інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі на ўроку літаратуры.	3	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял. Падрыхтаваць канспект урока з выкарыстаннем ІКТ.	Вусная атрыманых праверка канспектаў урокаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне MOODLE. праверка ведаў, канспектаў ў СДН

6.	Методыка правядзення нетрадыцыйных урокаў літаратуры.	3	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял. Падрыхтаваць канспект нетрадыцыйнага ўрока.	Вусная праверка атрыманых ведаў, канспектаў урокаў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
7.	Выкарыстанне сучасных адукацыйных тэхналогій на асноўных этапах урока літаратуры.	3	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял. Напісаць канспект урока з выкарыстаннем САТ.	Праверка і абмеркаванне канспектаў урокаў, выніковы тэст ў СДН MOODLE.
8.	Фарміраванне і развіццё чытацкіх і літаратурна-творчых здольнасцей вучняў на ўроку літаратуры.	3	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял. Праверыць тэксты вучнёўскіх сачыненняў.	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка сачыненняў, узаемаправерка студэнтаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
Усяго па дысцыпліне		48		

ПЕРАЛІК РЕКАМЕНДАВАНЫХ СРОДКАЎ ДЫАГНОСТЫКІ КАМПЕТЭНЦЫЙ СТУДЭНТАЎ

Для бягучага кантролю і самакантролю ведаў і ўменняў студэнтаў па дысцыпліне «Актуальныя аспекты метадык выкладання спецыяльных дысцыплін» можа выкарыстоўвацца наступны дыягнастычны інструментарый:

- прамежкавыя апытанні па асобных тэмах;
- тэсціраванне;
- тэсціраванне ў СДН MOODLE;
- індывідуальная гутарка са студэнтам;
- візуальная праверка выкананых канспектаў, планаў-канспектаў і планаў урокаў;
- ацэньванне пісьмовых работ;
- ацэньванне абароны падрыхтаваных паведамленняў, рэфератаў, прэзентацый.

ПРЫКЛАДНЫ ПЕРАЛІК ПЫТАННЯЎ ДА ЗАЛІКУ

РАЗДЗЕЛ I. АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫКІ ВЫКЛАДАННЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

1. Методыка выкладання беларускай мовы як навукa. Прадмет, задачы, змест методыкі беларускай мовы, метады даследавання. Сувязь методыкі з іншымі навукамі: лінгвістыкай, педагогікай, псіхалогіяй і інш.
2. Беларуская мова як вучэбны прадмет ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Мэта і задачы навучання беларускай мове ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Змест і структура школьнага курса беларускай мовы.
3. Вучэбная праграма па беларускай мове для 5–11-х класаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі: структура, змест, прынцыпы пабудовы. Асноўныя кампаненты праграмы, іх характарыстыка.
4. Сродкі навучання беларускай мове. Класіфікацыя і агульная характарыстыка сродкаў навучання.
5. Падручнік (вучэбны дапаможнік) як асноўны сродак навучання беларускай мове. Функцыі, структурныя кампаненты, метадычная сістэма падручнікаў па беларускай мове для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі.
6. Агульнаметадычныя прынцыпы навучання беларускай мове.
7. Метады і прыёмы навучання беларускай мове. Паняцце метаду і прыёму навучання. Праблема класіфікацыі метадаў навучання.
8. Характарыстыка асноўных метадаў навучання беларускай мове.
9. Урок як асноўная форма навучання і выхавання ў сучаснай школе. Класіфікацыя ўрокаў беларускай мовы.
10. Структурныя кампаненты ўрока беларускай мовы і іх функцыі.
11. Традыцыйныя тыпы ўрокаў беларускай мовы, іх мэты і структура (урок вывучэння новага матэрыялу; урок замацавання ведаў, уменняў і навыкаў).
12. Традыцыйныя тыпы ўрокаў беларускай мовы, іх мэты і структура (камбінаваны ўрок; урок паўтарэння і абагульнення вывучанага).
13. Нетрадыцыйныя формы правядзення ўрока беларускай мовы. Мэтазгоднасць выкарыстання нетрадыцыйных урокаў. Праблема класіфікацыі нетрадыцыйных урокаў. Методыка правядзення нетрадыцыйных урокаў (агульная характарыстыка).
14. Умовы эфектыўнага правядзення ўрока беларускай мовы. Аналіз урока беларускай мовы.
15. Факультатывныя заняткі па беларускай мове, іх мэты, арганізацыя, методыка правядзення.
16. Планаванне вучэбнага матэрыялу па беларускай мове. Віды вучэбных планаў. Методыка састаўлення паўрочнага плана (плана-канспекта ўрока беларускай мовы).
17. Методыка састаўлення каляндарна-тэматычнага плана.

18. Кантрольна-ацэная дзейнасць настаўніка на ўроках беларускай мовы. Асноўныя патрабаванні да кантролю, функцыі кантролю.

19. Віды і метады кантролю.

20. Вуснае апытванне на ўроках беларускай мовы. Патрабаванні да вуснага адказу вучня.

21. Нарматыўны дакумент «Метадычныя рэкамендацыі па фарміраванні культуры вуснага і пісьмовага маўлення ва ўстановах адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі». Колькасць і прызначэнне вучнёўскіх сшыткаў па беларускай мове, парадак іх афармлення і вядзення.

22. Парадак праверкі навучальных, кантрольных, экзаменацыйных работ і работ над памылкамі.

РАЗДЗЕЛ II. АКТУАЛЬНЫЯ АСПЕКТЫ МЕТОДЫКІ ВЫКЛАДАННЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

1. Тэарэтычныя асновы курса. «Актualныя аспекты методыкі выкладання беларускай літаратуры» як дысцыпліна педагагічнага профілю, яе сувязь з іншымі навуковымі дысцыплінамі. Прадмет, змест і структура курса.

2. Спецыфіка кампетэнтнаснага падыходу ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Кампетэнтная мадэль падрыхтоўкі як выпрацоўка сістэмы кампетэнцый, неабходных для далейшай прафесійнай дзейнасці.

3. Структура кампетэнцый як цэласнасць мэтава-каштоўнаснага, кагнітыўна-зместавага, дзейнаснага і рэфлексійнага кампанентаў. Склад кампетэнцый.

4. Спецыяльныя (прадметныя) кампетэнцыі па беларускай літаратуры як аснова для фарміравання асноўных відаў функцыянальнай граматынасці – маўленчая, камунікатыўная, культуралагічная і чытацкая.

5. Чытацкая граматынасць як важнейшая разнавіднасць функцыянальнай граматынасці і спектр яе кампетэнцый.

6. Функцыянальныя магчымасці высокатэхналагічнага адукацыйнага асяроддзя для развіцця чытацкіх, камунікатыўных, літаратурна-творчых і даследчых уменняў і навыкаў вучняў. Перспектывы развіцця высокатэхналагічнага адукацыйнага асяроддзя.

7. Прымяненне электронных выданняў як сродкаў рэалізацыі міжпрадметных сувязей пры вывучэнні беларускай літаратуры.

8. Інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі як сукупнасць метадаў, працэсаў і праграмна-тэхнічных сродкаў, інтэграваных з мэтай збору, апрацоўкі, захавання, распаўсюджвання, адлюстравання і выкарыстання інфармацыі.

9. Методыка выкарыстання прэзентацый (Microsoft PowerPoint), online-дошак (Padlet, Miro, Lucidspark і інш.) на ўроку літаратуры.

10. Інтэрнэт-заняткі з дапамогай парталаў, вядзенне акаўнтаў у сацыяльных сетках (Twitter, VK, Instagram, TikTok і інш.) ад імя герояў твора ці пісьменніка.

11. QR-коды, адукацыйныя Web-квэсты (webquests), буктрэйлery (англ. booktrailers), online-анатацыі, сэлфі на ўроку літаратуры.

12. Найбольш эфектыўныя тыпы нетрадыцыйных урокаў на II ступені літаратурнай адукацыі, методыка іх арганізацыі і правядзення. Асноўныя тыпы нетрадыцыйных урокаў на III ступені літаратурнай адукацыі.

13. Методыка выкарыстання праектнай тэхналогіі на ўроку літаратуры.

14. Методыка выкарыстання модульнай тэхналогіі на ўроку літаратуры.

15. Методыка выкарыстання тэхналогіі перспектыўных ліній на ўроку літаратуры.

16. Методыка выкарыстання тэхналогіі развіцця крытычнага мыслення на ўроку літаратуры.

17. Методыка выкарыстання тэхналогіі педагагічных майстэрняў на ўроку літаратуры.

18. Методыка выкарыстання тэхналогіі «Шэсць капялюшаў» на ўроку літаратуры.

19. Методыка выкарыстання тэхналогіі НЛП на ўроку літаратуры.

20. Методыка выкарыстання тэхналогіі мазгавы штурм на ўроку літаратуры.

21. Чытацкія ўменні, навыкі і здольнасці, іх сутнасць, спецыфіка. Узаемасувязь чытацкіх (перцептыўных) і літаратурна-творчых (пісьменніцкіх) уменняў.

22. Спосабы выяўлення і методыка развіцця чытацкіх і літаратурна-творчых здольнасцей і ўменняў школьнікаў.

КРЫТЭРЫ АЦЭНКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

10 (дзесяць) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, а таксама па асноўных пытаннях, якія выходзяць за яе межы;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

бездакорнае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

выяўленая здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі;

поўнае і глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне вольна арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку, выкарыстоўваць навуковыя дасягненні іншых дысцыплін;

творчая самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, актыўны творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

9 (дзевяць) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

поўнае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установа вышэйшай адукацыі па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

сістэматычная, актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

8 (восем) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны (метадамі комплекснага аналізу, тэхнікай інфармацыйных тэхналогій), уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна вырашаць складаныя праблемы ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, сістэматычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

7 (сем) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

вольнае валоданне тыпавымі рашэннямі ў рамках вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

6 (шэсць) балаў, залічана:

дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне неабходнай навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абагульненні і абгрунтаваныя высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыпавыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

5 (пяць) балаў, залічана:

дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыповыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установа вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, фрагментарны ўдзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы ўзровень культуры выканання заданняў.

4 (чатыры) балы, залічана:

дастатковы аб'ём ведаў у межах адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установа вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, лагічны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы без істотных памылак;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні стандартных (тыповых) задач;

уменне пад кіраўніцтвам выкладчыка вырашаць стандартныя (тыповыя) задачы;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім ацэнку;

праца пад кіраўніцтвам выкладчыка на практычных, лабараторных занятках, дапушчальны ўзровень культуры выканання заданняў.

3 (тры) балы, не залічана:

недастаткова поўны аб'ём ведаў у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веданне часткі асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установа вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, выклад адказу на пытанні з істотнымі, лагічнымі памылкамі;

слабое валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, некампетэнтнасць пры вырашэнні стандартных (тыповых) задач;

няўменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

2 (два) балы, не залічана:

фрагментарныя веды ў рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веды асобных літаратурных крыніц, рэкамендаваных вучэбнай праграмай установа вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

няўменне выкарыстоўваць навуковую тэрміналогію вучэбнай дысцыпліны, наяўнасць у адказе грубых, лагічных памылак;
пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

1 (адзін) бал, не залічана:

адсутнасць ведаў (і кампетэнцый) у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі, адмова ад адказу, адсутнасць на атэстацыі без уважлівай прычыны.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ
па вывучаемай дысцыпліне
з іншымі дысцыплінамі спецыяльнасці

Назва вучэбнай дысцыпліны, вывучэнне якой звязана з дысцыплінай рабочай праграмы	Кафедра, якая забяспечвае вывучэнне гэтай дысцыпліны	Прапановы кафедры аб зменах у змесце рабочай праграмы	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
Інфармацыйныя тэхналогіі ў адукацыі	Кафедра інфармацыйных тэхналогій у адукацыі	Пры вывучэнні тэм «Высокатэхналагічнае асяроддзе ў літаратурным навучанні. Методыка прымянення інфармацыйна-адукацыйных рэсурсаў на ўроках літаратуры», «Інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі на ўроку літаратуры» абавірацца на паняцці, атрыманыя на занятках па «Інфармацыйных тэхналогіях у адукацыі»	пратакол № 8 ад 25.03.2024
Педагогіка	Кафедра педагогікі	Пры вывучэнні тэмы «Кампетэнтнасны падыход пры вывучэнні літаратуры» абавірацца на паняцці, атрыманыя на занятках па «Педагогіцы»	пратакол № 8 ад 25.03.2024
Асновы псіхалогіі і педагогікі	Кафедра псіхалагічнага забеспячэння прафесійнай	Пры вывучэнні тэмы «Фарміраванне і развіццё чытацкіх і літаратурна-творчых	пратакол № 8 ад 25.03.2024

	дзеясці	здольнасцей вучняў на ўроку літаратуры» абавірацца на паняцці, атрыманыя на занятках па «Асновах псіхалогіі і педагогікі»	
--	---------	---	--

